

بررسی نظر شورای نگهبان درباره:
«لایحه معاهده معاضدت دوجانبه در امور کیفری
بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کره»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

«لایحه معاهده معاضدت دوجانبه در امور کیفری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کره» در جلسه ۱۳۹۵/۱۱/۱۲ در کمیسیون قضایی - حقوقی مجلس مورد ارزیابی قرار گرفت و با الحاق تبصره‌ای به آن مورد تصویب قرار گرفت. متعاقباً این لایحه در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۶/۲/۴ به تصویب مجلس رسید و جهت اعلام نظر به شورای محترم نگهبان ارسال شد. شورای محترم نگهبان نیز طی نظر خود که در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۰ اعلام شده است مصوبه را به دلیل مغایرت آن با شرع به مجلس شورای اسلامی اعاده نمود. متعاقب نظر شورای محترم نگهبان و حسب ارجاع موضوع به کمیسیون قضایی و حقوقی، کمیسیون مزبور در تاریخ ۱۳۹۶/۳/۷ طی جلسه‌ای به بررسی نظر شورای نگهبان پرداخت و تصمیم به اصرار بر مصوبه خود گرفت. ذیلاً به تحلیل مصوبه و نظر شورای محترم نگهبان می‌پردازیم.

مخصوص سخن علنی

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال دوم

شماره ثبت:

۲۱۳

شماره چاپ:

۵۲۵

ارزیابی مصوبه و نظر شورای نگهبان

تاریخ چاپ:

۱۳۹۶/۳/۱۳

کمیسیون مربوطه تبصره‌ای با مفاد «رعایت اصول هفتادوهفتم و یکصدوسی‌ونهم قانون اساسی در اجرای این معاهده الزامی است» به لایحه ملحق کرده است که توسط مجلس نیز مورد تأیید و تصویب قرار گرفته است. همان‌طور که پیش‌تر در گزارش شماره ۱-۱۵۲۸۳-۲۴۰ مورخ ۱۳۹۵/۱/۱۴ نیز منعکس شده بود از آنجا که این موافقتنامه دارای ماده‌ای در خصوص اصلاح نیست لذا محلی برای اعمال اصل هفتادوهفتم قانون اساسی باقی نمی‌ماند. همچنین از آنجا که حل اختلافات ناشی از این موافقتنامه شامل شیوه قضایی نیست، اعمال اصل یکصدوسی‌ونهم قانون اساسی نیز محملی ندارد. در نتیجه لزومی برای الحاق این تبصره وجود ندارد.

معاونت پژوهش‌های

سیاسی - حقوقی

دفتر: مطالعات

حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۵۲۸۳-۳

تاریخ انتشار:

۱۳۹۶/۳/۱۳

شورای محترم نگهبان پیرامون مصوبه مجلس شورای اسلامی در خصوص «لایحه معاهده معاضدت دوجانبه در امور کیفری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کره» یک مورد ایراد مغایرت با شرع به این شرح مطرح کرده است: «در ماده (۵) توصیف نمودن موضوع از جهت شمول نسبت به مواردی که توصیف آن برای طرف مقابل شرعاً جایز نمی‌باشد، خلاف شرع شناخته شد. همچنین معاضدت در این امر از جهت شمول نسبت به اعطای اطلاعاتی که موجب عدم رعایت مبانی شرعی می‌گردد خلاف شرع می‌باشد؛ مانند اطلاع دادن به غیر قاضی شرعی در امور مربوط به انجام کارهای منافی عفت.» به نظر می‌رسد رفع این ایراد مستلزم استثنا کردن مواردی است که توصیف آنها یا ارائه اطلاعات در خصوص آنها خلاف شرع باشد و

این موضوع می‌تواند در قالب الحاق یک تبصره به ماده (۵) مصوبه محقق شود. لکن از آنجا که این موضوع توافق دوجانبه است، از منظر حقوق بین‌الملل اعمال چنین شرطی به منزله تغییر یک‌جانبه مفاد آن بوده و اعمال آن نیازمند مذاکره مجدد است.

نتیجه‌گیری

با عنایت به مطالب مذکور و اصرار کمیسیون محترم به مصوبه مجلس باید توجه کرد که ایراد شورای محترم نگهبان وارد بوده و رفع این ایراد مستلزم استثنا نمودن مواردی که توصیف آنها یا ارائه اطلاعات در خصوص آنها خلاف شرع می‌باشد، در قالب الحاق یک تبصره به ماده واحده است، حال آنکه اعمال چنین شرطی به‌منزله تغییر یک‌جانبه مفاد معاهده بوده و اعمال آن نیازمند مذاکره مجدد است.

